

Broj: 03-02-390/2022
Sarajevo, 28.04.2022. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 29-04-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	861	1/22 B

- Predstavnički dom-
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedavajući
- Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa odredbama člana 179. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i člana 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 313. sjednici, održanoj 28.04.2022. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

PREMIJER
Fadi Novalić

Prilog: - Prijedlog zakona na bosanskom jeziku
- Zakon o električnoj energiji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22) (CD)

CO: FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE
gosp. Nermin Džindić, ministar

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE**

Sarajevo, april 2022. godine

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE**

Član 1.

(1) U Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22) (u daljnjem tekstu: Zakon) u članu 3. iza tačke 23) dodaje se nova tačka 24) koja glasi:

„24) Mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW.“

(2) „Dosadašnje tač. od 24) do 43) postaju tač. od 25) do 44).“

Član 2.

(1) U članu 78. iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

„(6) Izdavanje energetske dozvole za male hidroelektrane se obustavlja, izuzev za male hidroelektrane na gravitacionim vodovodima.“

(2) „Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (7) i (8).“

Član 3.

Iza člana 116. dodaje se novi član 116a. koji glasi:

„Član 116a.“

Podnosioci zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole koji do stupanja na snagu ovog zakona imaju zaključene ugovore o dodjeli koncesije sa nadležnim organom se izuzimaju od primjene člana 78. stav (6), s tim da su isti dužni da u roku od tri godine kompletiraju zahtjev za izdavanje energetske dozvole.“

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE
UZ ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BiH
(„SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22)

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22), sadržan je u odredbi člana III.1. tačka f.), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture i člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22), sadržani su u Zaključku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj 1628/2020 od 26.11.2020. godine, u kome je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Vlada Federacije BiH je također zadužila i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Agenciju za vodno područje Jadranskog mora Mostar, Agenciju za vodno područje rijeke Save Sarajevo i Komisiju za koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana, pripreme prijedloge izmjena i dopuna svih propisa iz svojih nadležnosti, u skladu sa Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi zabrane izgradnje malih hidroelektrana, te da iste upute u daljnju proceduru izmjena i dopuna.

Dalje se navodi, da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma zaduženo da koordinira i prati provođenje prethodno navedene aktivnosti Zaključka, te da o istom, po potrebi obavijesti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine.

Navedenim Zaključkom Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je zaduženo da zatraži od kantona informaciju o ukupnom broju izdatih koncesija na vodna dobra s ciljem proizvodnje električne energije iz hidropostrojenja, uključujući i informacije o predviđenim snagama postrojenja kao i pregled dosadašnjih aktivnosti na razvoju istih projekata, kao i da prilikom izrade Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana Bosne i Hercegovine, u dijelu obaveza za obnovljive izvore energije za Federaciju Bosne i Hercegovine, te izmjena i dopuna Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije, izuzme podsticanje proizvodnje električne energije iz hidroelektrana putem garantovanih otkupnih cijena.

Uzimajući u obzir navedeno, odnosno u namjeri da se ispoštuje gore navedeni Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, kojim se potpuno zabranjuje izgradnja malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH, zadužena je Vlada Federacije BiH da, u naredna tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš. S tim u vezi, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je pristupilo dopunama Zakona o električnoj energiji na predloženi način.

Tom prilikom konstatovano je da **Zakon o električnoj energiji nema, odnosno nije dao preciznu definiciju pojma male hidroelektrane**, već da je taj pojam dala jedino Uredba o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/14), koja u članu 14. daje sljedeću definiciju:

„Član 14.

(Postrojenja za korištenje OIEiEK)

Postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije ili postrojenje za kombinovanu proizvodnju električne i toplotne energije (u daljnjem tekstu: postrojenja OIEiEK), u skladu sa ovom uredbom, znači elektranu sa jednom ili više proizvodnih jedinica, koja u procesu proizvodnje električne energije kao primarni izvor energije koristi obnovljive izvore energije, odnosno koja u postrojenjima efikasne kogeneracije kombinovano proizvodi električnu i toplotnu energiju“, **dok član 15. daje sljedeću klasifikaciju postrojenja:**

„Član 15.

(Klasifikacija postrojenja u zavisnosti od instalisane snage)

Postrojenja OIEiEK iz člana 14. ove uredbe u zavisnosti od instalisane snage postrojenja, dijele se na:

- mikro postrojenja: od 2 kW do i uključivo 23 kW,
- mini postrojenja: od 23 kW do i uključujući 150 kW,
- mala postrojenja: od 150 kW do i uključivo 1 MW,
- srednja postrojenja: od 1 MW do i uključivo 10 MW,
- velika postrojenja: preko 10 MW“.

Poštujući sve navedeno, a u svrhu poštivanja Zaključka Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, smatra se da će se ovim dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH, na predloženi način, **zabraniti izgradnja malih hidroelektrane instalisane snage do i uključivo 10 MW**, imajući u vidu značenje izraza/definicije: **"Energetska dozvola" znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta**“.

Zašto 10 MW?

Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW.

U Evropi se sve više prihvata kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i tu granicu je podržalo Evropsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Evropska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištavanje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10MW.

Nadalje, novim članom 116 a. želi se omogućiti podnosiocima zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, koji već imaju zaključene ugovore o koncesiji sa nadležnim organom, da u roku od tri godine kompletiraju svoj zahtjeve za izdavanje energetske dozvole.

Rok od tri godine je ostavljen iz razloga što je podnosilac zahtjeva dužan pribaviti određenu dokumentaciju, a za čije izdavanje treba određeno vrijeme. Ta dokumentacija se ogleda u pribavljanju vodoprivrednih akata, okolinske dozvole, prethodne elektroenergetske saglasnost/uslovi priključenja na prenosnu mrežu, urbanistička saglasnost, kao i dokaze o riješenim imovinsko-pravnim odnosima vezanim za nekretninu na kojoj je predviđena gradnja.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, na 261. sjednici održanoj 01.04.2021. godine utvrdila PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE i isti je, radi razmatranja i usvajanja po hitnom postupku, aktom broj:03-02-390/2021 od 01.04.2021. godine uputila Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine (prilog 1).

Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na 21. redovnoj sjednici održanoj 27.04.2022. godine nije prihvatio da Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine razmatra po hitnom postupku nego je isti vratio u redovnu proceduru i nakon razmatranja Nacrta Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, usvojio Zaključak broj: 01-02-861/21 od 28.04.2021. godinu (prilog 2) da prihvata Nacrta Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, te smatra da može poslužiti kao osnova za izradu Prijedloga Zakona i zadužio predlagatelja da prilikom izrade Prijedloga Zakona uzme u obzir sve primjedbe i sugestije iznesene u raspravi kao i one koje su dostavljene ili će biti dostavljene u pisanom obliku.

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na 15. sjednici održanoj 09.12.2021. godine odlučio da Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine vrati u redovnu proceduru, te je nakon razmatranja Nacrta zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine usvojio Zaključak broj: 02-02-861/21 od 09.12.2021. godine (prilog 3), kojim zadužuje predlagatelja da:

- obavi javnu raspravu o Nacrtu zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana i o tom obavijesti Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine
- do završetka javne rasprave ishodi mišljenja nadležnih kantonalnih tijela po pitanju koje tretira ovaj Nacrt zakona,
- Zadužuje se predlagatelj da, prilikom izrade Prijedloga Zakona ima u vidu primjedbe, prijedloge i sugestije iznesene na sjednici Doma naroda kao i one koje će biti iznesene u javnoj raspravi.

S tim u vezi, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je, aktom broj 05-02-1-1253/20 od 04.01.2021. godine, zatražilo mišljenje o predmetnom pitanju od Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine je aktom broj: 86/22 od 04.02.2022. godine (prilog 4) obavijestio ovo Ministarstvo da su obavili konsultacije i da su pojedine općine dostavile informaciju da nemaju primjedbi na Nacrt Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nadalje, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je, aktom broj 05-02-1-1253/20 od 04.01.2021. godine, zatražilo mišljenje o predmetnom pitanju od kantonalnih vlada. U predviđenom roku dostavljena su mišljenja četiri kantona (prilog 5) od kojih su tri kantona saglasna sa predloženim izmjenama, dok je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNK mišljenja da, s obzirom da se radi o problematici koja je usko vezana za korištenje vode, pa i zaštitu voda, nije prihvatljivo niti jednu dopunu/izmjenu zakona razmatrati prije donošenja novog Zakona o vodama.

Pored navedenog, FMERI je dana 07.01.2022. godine, putem internet stranice, obavijestio javnost da će dana 19.01.2022. godine s početkom u 11 h, u konferencijskoj Sali Gradske vijećnice Grada Mostara biti održana javna rasprava o Nacrtu zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i da se komentari mogu dostaviti na elektronsku adresu ovog Ministarstva. Javna rasprava je održana 19.01.2022. godine i zainteresirane stranke su obaviještene da svoje komentare mogu predati u toku trajanja javne rasprave ili dostaviti putem elektronske adrese, te službenim putem.

Na javnoj raspravi, putem elektronske pošte i službenim putem, ukupno je dostavljeno 207 komentara (prilog 6), koji se mogu svrstati u 5 kategorija:

1. komentari koji u potpunosti podržavaju predmetni Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (ukupno 2), koji su navedeno potkrijepili svim posljedicama rada malih hidroelektrana,
2. komentari koji podržavaju predmetni Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (ukupno 145), koji su navedeno potkrijepili svim posljedicama rada malih hidroelektrana, s tim da se smanji vrijeme dozvoljeno za prikupljanje potrebne dokumentacije za izdavanje energetske dozvole sa tri na jednu godinu,
3. komentari koji ne podržavaju predmetni Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (ukupno 37), koji su navedeno potkrijepili finansijskim posljedicama na proizvođače dijelova tako i na potencijalne proizvođače,
4. komentari koji podržavaju predmetni prijedlog uz izmjenu u dijelu definicije malih hidroelektrana, tj. da se male hidroelektrane definišu kao elektrane snage do 1 MW (ukupno 20),
5. komentari koji nisu jasno naveli da li su saglasni ili nisu sa navedenim predmetnim Nacrtom Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (ukupno 3).

U prilogu dostavljamo tabelarni prikaz svih komentara (prilog 8), kao i stav ministarstva o istim. Bitno je napomenuti da je u većini komentara koji ne podržavaju predmetni Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine navedeno da postoje određeni problemi u praksi (suha korita, ne održavanje riblje staze i nepostojanje riblje staze, nepoštivanje ekološki prihvatljivog protoka i td.) i da ne postoje adekvatni inspekcijski nadzori koji bi sankcionisali ovakve slučajeve, te da bi se umjesto ovakvog načina sprečavanja daljnje devastacije rijeka (zabrana izdavanja energetske dozvole za male hidroelektrane), trebao povećati inspekcijski nadzor.

Posebno se izdvaja komentar BIČAKČIĆ PROJEKTING-ENGINEERING-CONSULTING koji je djelomično usvojen i to u smislu da se ne zabrani izdavanje energetske dozvole za male hidroelektrane na gravitacionim vodovodima i isti je inkorporiran u tekst Prijedloga Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakon o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine nije bio predmet usaglašavanja sa zakonodavstvom Evropske unije za ovu tematsku oblast.

III FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine nije potrebno izdvojiti posebna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA U ZAKONU O DOPUNAMA ZAKONA O
ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Predlaže se donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine a razlozi za njegovo donošenje sadržani su u obrazloženju po pojedinim članovima, na način kako slijedi:

1. Obrazloženje za dopunu člana 3. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22):

(1) U Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine u članu 3. iza tačke 23) dodaje se nova tačka 24) koja glasi:

„24) Mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW.“

(2) „Dosadašnje tač. od 24) do 43) postaju tač. od 25) do 44).“.

Obrazloženje za dopunu člana 3. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) sadržano je u činjenici da važeći Zakon nije dao jasnu definiciju Malih hidroelektrana (mHE), te se radi toga, a s ciljem realizacije Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj 1628/2020 od 26.11.2020. godine, kojim je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine, ukazala potreba za navedenom definicijom.

Potrebno je napomenuti i da je navedenim Zaključkom PD Parlamenta Federacije BiH zadužena Vlada Federacije BiH da, u naredna tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš.

Zašto 10 MW?

Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW.

U Evropi se sve više prihvaća kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i tu granicu je podržalo Evropsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Evropska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištavanje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10 MW.

2. Obrazloženje za dopunu člana 78. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22):

(1) U članu 78. iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

„(6) Izdavanje energetskih dozvola za male hidroelektrane se obustavlja, izuzev za male hidroelektrane na gravitacionim vodovodima.“

(2) „Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (7) i (8).“

Obrazloženje za dopunu člana 78. važećeg Zakona sadržano je u Zaključku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, kojim je zabranjena izgradnja malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH, a imajući u vidu da izraz/definicija **"Energetska dozvola"** znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta. Hidroelektrane na gravitacionim vodotocima nemaju uticaj na rijeke i korisni su projekti.

3. Obrazloženje uz dopunu člana 116a. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22):

Iza člana 116. dodaje se novi član 116a. koji glasi:

„Član 116a

Podnosioci zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole koji do stupanja na snagu ovog zakona imaju zaključene ugovore o dodjeli koncesije sa nadležnim organom se izuzimaju od primjene člana 78. stav (6), s tim da su isti dužni da u roku od tri godine kompletiraju zahtjev za izdavanje energetske dozvole.“

Obrazloženje uz dopunu člana 116a. važećeg Zakona sadržano je u želji da se svim podnosiocima zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, koji već imaju zaključene ugovore o koncesiji sa nadležnim organom, omogućiti da, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji, kompletiraju svoj zahtjev za izdavanje energetske dozvole.

Rok od tri godine je ostavljen iz razloga što je podnosilac zahtjeva dužan pribaviti određenu dokumentaciju, a za čije izdavanje treba određeno vrijeme. Ta dokumentacija se ogleda u pribavljanju vodoprivrednih akata, okolinske dozvole, prethodne elektroenergetske saglasnost odnosno uslove priključenja na prenosnu mrežu, urbanistička saglasnost, kao i dokaze o riješenim imovinsko pravnim odnosima vezanim za nekretninu na kojoj je predviđenja gradnja.

**ODREDBE ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE („SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i
1/22) KOJE SE DOPUNJUJU**

Tekst člana 3. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 94/15, 54/19 i 1/22), koji se dopunjuje:

**Član 3.
Definicije**

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) "Direktni vod" označava dalekovod koji povezuje izolovano mjesto proizvodnje sa izolovanim kupcem ili dalekovod koji povezuje proizvođača električne energije i dobavljača električne energije radi direktnog snabdjevanja njihovih vlastitih objekata, podružnica i kvalifikovanih kupaca.
- 2) "Distribucija" znači razvođenje električne energije putem srednjenaponske i niskonaponske distributivne mreže sa ciljem isporuke kupcima, ali ne uključuje snabdijevanje.
- 3) "Distribuirana proizvodnja" znači proizvodnju električne energije u objektima za proizvodnju električne energije priključenim na distributivni sistem.
- 4) "Dozvola za rad (licenca)" znači ovlaštenje nadležnog organa za obavljanje određene elektroprivredne djelatnosti.
- 5) "Elektroenergetski subjekt" znači pravno lice koje je osnovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, prijenos, distribucija, snabdijevanje ili trgovina električne energije.
- 6) "Energetska dozvola" znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.
- 7) "Energetska efikasnost/upravljanje potražnjom" znači cjelovit ili integralni pristup, sa ciljem uticaja na količinu i vremenski raspored potrošnje električne energije radi smanjenja potrošnje primarne energije izvršenih opterećenja, davanjem prednosti ulaganjima umjere za energetske efikasnosti u ili druge mjere, kao što su ugovori o snabdijevanju sa prekidima, umjestona ulaganja u povećanje proizvodnih kapaciteta, ukoliko prve predstavljaju najefikasniju i najekonomičniju mogućnost, uzimajući u obzir pozitivan uticaj smanjenja potrošnje energije na okoliš, kao i sigurnost snabdijevanja i aspekt troškova distribucije koji su s tim povezani, a što uključuje i smanjenje distributivnih gubitaka.
- 8) "Fizička osoba" je ona osoba koja je registrovana uskladu sa Zakonom o obrtu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u objektima instalisane snage do 150 kW.
- 9) "Horizontalno integrisano društvo" znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava koje obavlja najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje radi prodaje, ili prijenosa ili distribucije ili snabdjevanja električnom energijom i neku drugu djelatnost koja nije vezana za elektroprivrednu djelatnost.
- 10) "Integrisano privredno društvo" znači vertikalno ili horizontalno integrisano elektroprivredno društvo.
- 11) "Interkonektor" znači opremu koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sistema.
- 12) "Javni snabdjevač kvalifikovanih kupaca" (u daljnjem tekstu: Javni snabdjevač) znači snabdjevača koji ima obavezu da snabdijeva kvalifikovanog kupca kada on ne odabere svog snabdjevača na tržištu električne energije na način i pod uslovima koje propisuje Regulatorna komisija.

13) "Koncesija" znači pravo obavljanja privredne djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa.

14) "Komerijalni kupac" znači kupca električne energije koji nije iz reda domaćinstava i javne rasvjete a čiji suobjekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa nižeg od 1 kV.

15) "Korisnik sistema" znači svako pravno lice koje snabdijeva, ili pravno i fizičko lice koje biva snabdijevano putem prijenosnog ili distributivnog sistema.

16) "Krajnji kupac" znači kupca koji kupuje električnu energiju za vlastite potrebe.

17) "Kupac" znači kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije.

18) "Kupac iz kategorije domaćinstva" znači kupca koji kupuje električnu energiju za upotrebu u vlastitom domaćinstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti.

19) "Kupac koji nije domaćinstvo" znači svako fizičko ili pravno lice koje kupuje električnu energiju koja nije namijenjena za upotrebu u vlastitom domaćinstvu, uključujući proizvođače i kupce na veliko.

20) "Kupac na veliko" znači pravno ili fizičko lice koje kupuje električnu energiju radi preprodaje unutar ili izvan sistema u kom je registrovan.

21) "Kvalifikovani kupac" znači kupca koji može slobodno kupovati električnu energiju od snabdjevača/trgovca kojeg sam izabere.

22) "Kvalifikovani proizvođač" znači proizvođača koji upo jedinačnom objektu za proizvodnju električne energije proizvodi električnu energiju, koristeći otpadili obnovljive izvore energije na ekonomski primjeren način, uključujući kombinirani ciklus proizvodnje toplotne i električne energije, koji je usklađen sa zaštitom okoliša, a koji takav položaj može steći na osnovu rješenja nadležnog organa.

23) "Malo preduzeće" znači svako privredno društvo koje zadovoljava najmanje dva od tri navedena kriterija: daima manje od 50 uposlenih, da ostvaruje ukupni godišnji prihod manji od 2 miliona KM i čija je vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine manja od 1 milion KM, a čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa nižeg od 1 kV.

24) "Nekvalifikovani kupac" znači kupca za kojeg se električna energija dobavlja na regulisani način i poredulisanim cijenama (tarifama).

25) "Nezavisni proizvođač" znači proizvođača koji ne obavlja djelatnost proizvodnje električne energije kao javnu uslugu, a koji posjeduje vlastite objekte za proizvodnju električne energije radi prodaje na tržištu.

26) "Obaveza javne usluge" znači zagarantovani nivo usluge koju će elektroprivredno društvo pružiti

kupcima u općem društvenom i ekonomskom interesu radi obezbjeđenja sigurnosti snabdjevanja, redovnosti, kvaliteta i cijene snabdjevanja, kao i zaštite životne sredine, uključujući energetske efikasnost i upotrebu energije iz obnovljivih izvora.

27) "Obnovljivi izvori energije" znače obnovljive fosilne izvore energije (vjetar, sunce, geotermalni izvori, talasi, plima/oseka, hidroenergija, biomasa, deponijski gas, gas iz postrojenja za preradu otpada i biogas).

28) "Operator distributivnog sistema" znači pravno lice koje posjeduje licencu-dozvolu za djelatnost distribucije i nadležno je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvoj elektrodistributivne mreže i priključivanje novih kupaca i proizvođača.

29) "Pomoćne usluge" znače sve usluge potrebne za funkcionisanje prijenosnog ili distributivnog sistema.

30) "Povezani sistemi" znače određeni broj prijenosnih i distributivnih sistema povezanih putem jednog ili više interkonektora.

31) "Priključak" znači sklop električnih vodova i uređaja srednjeg i niskog napona, uključujući i obračunskomjerno mjesto, kojima se objekat kupca/proizvođača povezuje sa distributivnom mrežom, isključujući usponske vodove koji su sastavni dio građevine, a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca.

- 32) "Proizvodnja" znači proizvodnju električne energije.
- 33) "Proizvođač" znači fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju.
- 34) "Proizvođač za vlastite potrebe" znači fizičko ili pravno lice koje električnu energiju proizvodi za vlastite potrebe.
- 35) "Referentna cijena električne energije" znači otkupnucijenu električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju čija se proizvodnja potiče i koristi se za utvrđivanje naknada koje se plaćaju za obnovljive izvore, a utvrđuje je Regulatorna komisija.
- 36) "Rezervni snabdjevač" znači snabdjevača koji ima obavezu da kvalifikovanog kupca snabdijeva električnom energijom u slučajevima kada odabrani snabdjevač prestane da vrši snabdijevanje kvalifikovanog kupca električnom energijom.
- 37) "Snabdijevanje" znači prodaju električne energije kupcima, uključujući preprodaju električne energije.
- 38) "Sigurnost" znači sigurnost snabdijevanja, elektroenergetsku sigurnost i tehničku sigurnost.
- 39) "Snabdjevač" znači svako pravno lice koje posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti snabdijevanja kupaca električnom energijom, izdatu od strane nadležnog regulatornog tijela.
- 40) "Trgovac" znači svako pravno lice koje se bavi trgovinom električnom energijom i koji posjeduje dozvolu izdatu od strane nadležnog regulatornog tijela.
- 41) "Trgovina" znači kupovinu i prodaju električne energije, isključujući prodaju krajnjem kupcu.
- 42) "Univerzalna usluga" znači dio javne usluge kojom se garantuje priključak i snabdijevanje po razumnim, jednostavno i lako uporedivim i transparentnim cijenama kupcima iz kategorije domaćinstava, malim preduzećima i komercijalnim kupcima kako je dalje definirano u članu 13. ovog zakona.
- 43) "Vertikalno integrisano društvo" znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava u kojima isto lice ili više istih lica imaju pravo da direktno ili indirektno upravljaju društvom, gdje društvo ili grupa društava obavlja najmanje jednu od djelatnosti prijenosa ili distribucije i najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom.

Tekst člana 78. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 94/15, 54/19 i 1/22), koji se dopunjuje:

Član 78.

Izgradnja proizvodnih objekata

- (1) Objekte i postrojenja za proizvodnju električne energije mogu graditi domaća i strana pravna i fizička lica pod uslovima propisanim ovim i drugim zakonima.
- (2) Elektroenergetski objekti se grade u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10) tehničkim i drugim propisima i propisima utvrđenim ovim zakonom.
- (3) Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za proizvodnju električne energije iz nadležnosti Federacije obuhvata:
- 1) hidroenergetski objekti instalisane snage iznad 5 MW i za nekoliko hidroenergetskih objekata instalisane snage veće od po 2 MW, koji slijede jedan iza drugog na rastojanju od 2 km,
 - 2) termoelektrane i ostala postrojenja sa sagorijevanjem sa toplotnim izlazom od 50 MWt i više,
 - 3) postrojenja za iskorištavanje pogonske snage vjetra instalisane snage od 2 MW i više,

4) postrojenja za iskorištavanje energije sunca instalisane snage od 1 MW i više i

5) ostale elektrane instalisane snage 5 MW i više.

(4) Izgradnji proizvodnih elektroenergetskih objekata prethodi izdavanje Energetske dozvole utvrđene ovim zakonom.

(5) Za proizvodne elektroenergetske objekte koji su u nadležnosti kantona Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo.

(6) Za proizvodne elektroenergetske objekte iz stava (3) a čija je instalisana snaga jednaka ili viša od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo uz prethodnu pribavljenu saglasnost Vlade Federacije i Parlamenta Federacije.

(7) Za proizvodne elektroenergetske objekte, iz stava (3) a čija je instalisana snaga manja od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo uz prethodnu pribavljenu saglasnost Vlade Federacije.